

Opdracht toekomstbestendigheid GBKZ

Aanleiding

De Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke belastingen Kennemerland Zuid (GBKZ) is in 2007 opgericht tussen de gemeenten Bennebroek, Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort. Door gemeentelijke fusies nemen nu alleen Bloemendaal, Heemstede en Zandvoort deel aan de regeling. Vanaf 1 januari 2018 is de gemeente Zandvoort ambtelijk gefuseerd met de gemeente Haarlem. De komende jaren wordt gekeken hoe de werkprocessen verder geharmoniseerd kunnen worden. Onderdeel hiervan is ook belastingen en heffingen. De gemeente Haarlem heeft deze belegd bij de GR Cocensus.

Het lijkt nu daarom een goed moment om ten aanzien van GBKZ een onderzoek te starten, er is bij de drie deelnemende gemeenten behoefte aan een heroriëntatie. Dit onderzoek spitst zich toe op de vraag in hoeverre GBKZ voldoende toekomstbestendig is.

Relevante kaders bij opdracht

- Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke belastingen Kennemerland Zuid
- Kader voor Ambtelijke samenwerking Bloemendaal-Heemstede
- Nota grip op samenwerking (Bloemendaal)
- Nota verbonden partijen (Heemstede)
- Nota verbonden partijen (Zandvoort)

Relevante achtergrondinformatie

KokxDeVoogd, 6 oktober 2021, Rapportage Strategiefase samenwerking GBKZ en Bollenstreek

Uitwerking van de opdracht

De volgende opdracht wordt geformuleerd:

1. Een duidelijk beschrijving van de huidige situatie ten aanzien van gemeentelijke belastingen. Een analyse van de kosten, kwetsbaarheid, kwaliteit en governance. Er moet een duiding komen van:
 - Aantal aanslagen
 - Aantal bijgestelde aanslagen
 - Gemaakte kosten
 - Formatie
 - Uitkomsten medewerkerstevredenheidonderzoeken
 - Aantal bezwaren
 - Etc.

Toelichting: Om de verschillende opties goed met elkaar te kunnen vergelijken is het belangrijk om te weten wat de huidige situatie is. Bij deze deelvraag wordt de huidige situatie goed beschreven en objectieve parameters uitgewerkt.

2. Vergelijking GBKZ met situatie van gemeenten met een vergelijkbaar aantal inwoners om te beoordelen of er nog andere opties zijn om te onderzoeken.

Toelichting: Op voorhand is in de regio beoordeeld welke mogelijkheden de gemeenten hebben om hun gemeentelijke belastingen onder te brengen. Met deze deelvraag wordt beoordeeld of naast de reeds genoemde te onderzoeken mogelijkheden nog een andere mogelijkheid het onderzoeken waard is.

3. Onderzoek naar mogelijkheden om in de toekomst de gemeentelijke belastingen te organiseren.

- a. Voortzetten GBKZ met 2 gemeenten, als alleen gemeente Zandvoort uitstapt.
- b. Samenwerking met gemeentebelastingen Bollenstreek (centrumregeling)
- c. Gemeentelijke belastingen onderbrengen bij Cocensus (openbaar lichaam)
- d. Eventueel een vierde optie, afhankelijk van uitkomsten onderzoeksvraag 2.

Toelichting: Conform deelvraag één wordt voor de verschillende opties onderzocht en beschreven wat de verschillende scenario's zijn. Input hiervoor zijn de ratio's die uit deelvraag 1 naar voren komen.

4. Een beschrijving van de mogelijkheden die er zijn voor de positionering van de belastingheffing en -inning, waarbij in ieder geval gekeken wordt naar het volgende:
 - a. Uitkomsten deelvraag 1 en 3 met elkaar vergelijken en beoordelen wat een toekomstbestendige oplossing is voor de gemeenten Bloemendaal, Heemstede en Zandvoort. Hoe verhouden uitkomsten zich tot kosten, kwetsbaarheid, kwaliteit en governance.
 - b. Welke gevolgen hebben de verschillende opties voor zowel de deelnemende gemeenten, als specifiek de centrumgemeente.

Toelichting: De verschillende opties worden met elkaar vergeleken en er wordt een advies gegeven over de toekomstbestendigheid van de verschillende opties. Bij overgang naar een andere situatie dan de huidige, moet wel rekening gehouden worden met frictiekosten. Daarnaast is veel personeel verbonden aan GBKZ. Een wijziging van de huidige situatie kan ook een wijziging voor personeel inhouden en gevolgen hebben voor de organisatie en bedrijfsvoering van de gemeente Bloemendaal.

Afbakening van de opdracht

- De opdracht wordt uitgezet bij een extern bureau. Intern wordt zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau een stuurgroep en een werkgroep geformeerd.
- Uitgangspunt is dat de opdracht voor alle drie de gemeenten hetzelfde luidt en dat de uitkomst van het onderzoek toereikend is om voor alle drie de gemeente afzonderlijk een besluit te kunnen nemen.
- Uiteindelijk besluit n.a.v. onderzoek kan per gemeente verschillend zijn.
- Als centrumgemeente is de gemeente Bloemendaal trekker van deze opdracht.

Verantwoordelijkheden

Uitgangspunt is dat de opdracht van de evaluatie voor alle drie de gemeenten gelijk zijn. Om dit te bereiken, is het belangrijk dat alle gemeenten op alle fronten vertegenwoordigd zijn. Daarbij is afstemming tussen de gemeenten bij opdrachtverstrekking, tussentijdse gesprekken en uitkomst onderzoek cruciaal. Er komt een werkgroep waar ambtelijke opdrachtgevers en opdrachtnemers regulier met elkaar afstemmen. Daarnaast wordt in een stuurgroep bestuurlijke afstemming gezocht.

Bestuurlijk opdrachtgevers

- Bloemendaal: Nico Heijink
- Heemstede: Arianne de Wit-van der Linden
- Zandvoort: Gert-Jan Bluijs

Ambtelijk opdrachtgevers

- Bloemendaal : Paul Dubbe (directievoerder)
- Heemstede: Henriëtte de Vos
- Zandvoort: Christine van Eijk

Opdrachtnemers

- Bloemendaal: strategisch adviseur
- Heemstede: concerncontroller
- Zandvoort: adviseur P&C

Stuurgroep

- Bestuurlijk opdrachtgevers
- Ambtelijk opdrachtgevers
- Opdrachtnemers

Werkgroep

- Directievoerder
- Opdrachtnemers

Stakeholders

- Hoofd GBKZ
- Ondernemingsraad gemeente Bloemendaal
- Een afvaardiging van de betrokken teams (waaronder in ieder geval de teams financiën) van elke gemeente

Kosten

De kosten worden geraamd op € 40.000 à € 50.000 en worden opgenomen in de begroting van GBKZ. Van hieruit worden de kosten conform de geldende verdeelsleutel verdeeld over de deelnemende gemeenten.

Planning

De volgende planning wordt beoogd:

1. Bestuurlijke besluitvorming opdracht in colleges	mrt 2024
2. Informeren gemeenteraden	mrt 2024
3. Uitzetten opdracht bij extern bureau	apr 2024
4. Uitkomsten onderzoek werkgroep en ambtelijk afstemmen	Q2 2024
5. Uitkomsten onderzoek stuurgroep en bestuurlijk afstemmen	Q2/Q3 2024
6. Voorstel voor toekomst uitzetten naar verschillende gemeenteraden	Q3/Q4 2024